

Sygn. akt I Ns 140/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

P. Andrzej Kordowski

Sędziowie : Joanna Rawa, Włodzimierz Wójcicki

Protokolant Katarzyna Milewska

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2019 r. na rozprawie

sprawy z wniosku A. Ż.

z udziałem K. M., R. S., M. Z., A. S., A. R., P. R., M. K.

przy udziale Komisarza Wyborczego J. L.

protestu w trybie wyborczym (wybory samorządowe)

postanawia:

I. oddalić protest;

II. zasądzić od A. Ż. na rzecz M. K.

kwotę 257 złotych tytułem kosztów zastępstwa prawnego;

III. zasądzić od A. Ż. na rzecz Skarbu Państwa Sądu

Okręgowego w Ł. kwotę 393,18 złotych tytułem zwrotu

wydatków.

Joanna Rawa Andrzej Kordowski Włodzimierz Wójcicki

Sygn. akt I Ns 140/18

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. Ż. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła protest wyborczy przeciwko ważności wyborów Wójta Gminy N. przeprowadzonych w ponownym głosowaniu w dniu 4 listopada 2018 r. w następujących obwodach:

1. Obwodzie nr 1 z siedzibą Obwodowej Komisji Wyborczej w Urzędzie Gminy N.;
1. Obwodzie nr 2 z siedzibą Obwodowej Komisji Wyborczej w Szkole Podstawowej w N.;
2. Obwodzie nr 3 z siedzibą Obwodowej Komisji Wyborczej w Szkole Podstawowej w J..

Wskazała, że protest wnosi na podstawie art. 82 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego, z powodu naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów - ważność wyboru wójta Gminy N..

Na podstawie art. 392 § 2 Kodeksu wyborczego zarzuciła naruszenie następujących przepisów prawa:

1. art. 486 § 2 Kodeksu wyborczego poprzez jego niewłaściwe niezastosowanie polegające na uznawaniu za głosy ważne i prawidłowo oddane głosów znajdujących się na kartach do głosowania w których znak „x” postawiony został z prawej strony obok nazwiska jednego z kandydatów, podczas gdy dyspozycja przepisu art. 486 § 1 Kodeksu wyborczego wymaga aby znak „x” został postawiony w kratce znajdującej się z lewej strony obok nazwiska kandydata, a nadto w sytuacji w której w przypadku postawienia znaku „x” z prawej strony obok nazwiska drugiego kandydata, głosy kwalifikowano jako nieważne i nieprawidłowo oddane, zaś w konsekwencji niewłaściwe ustalenie wyników głosowania, co miało bezpośredni wpływ na ostateczny wynik wyborów;

1. art. 52 § 2 Kodeksu wyborczego poprzez wydawanie wyborcom kart do głosowania pomimo, iż nie okazali oni komisji wyborczej dokumentów umożliwiających stwierdzenie ich tożsamości na podstawie art. 52 § 1 Kodeksu wyborczego, co mogło prowadzić do wydawania kart osobom nieumieszczonym w spisie wyborców i w konsekwencji mieć wpływ na ostateczny wynik głosowania;

2. art. 71 § 1a w zw. z art. 69 § 3a i art. 185 § 2 pkt. 1) Kodeksu wyborczego poprzez wykonywanie czynności liczenia głosów przez poszczególnych członków komisji z osobna, mimo iż wszystkie czynności obwodowej komisji wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie winny być wykonywane wspólnie przez członków komisji w liczbie stanowiącej co najmniej 2/3 jej pełnego składu, w tym przewodniczącego lub zastępcy, co mogło skutkować nieprawidłowym przeliczeniem głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów oraz uchybieniami w kwalifikowaniu głosów jako ważnie lub nieważnie oddanych i w konsekwencji mieć wpływ na ostateczny wynik wyborów;

3. art. 51 § 1 w zw. z art. 2 i art. 3 Kodeksu wyborczego poprzez umożliwienie przez komisję wyborczą dwukrotnego głosowania przez wyborcę J. K., przy czym jeden głos został oddany przez niego w imieniu własnym, a drugi w imieniu brata Z. K., mimo iż głosujący nie posiadał żadnego pełnomocnictwa do dokonania czynności w imieniu osoby trzeciej.

Mając powyższe na uwadze wniosła o:

1. stwierdzenie nieważności przeprowadzonych w dniu 4 listopada 2018 r. ponownych wyborów Wójta Gminy N.;

1. unieważnienie wyboru Wójta Gminy N. - M. K. i stwierdzenie wygaśnięcia jego mandatu;

Nadto wniosła nakazanie przeprowadzenia ponownego przeliczenia kart wyborczych oraz głosów ważnie oddanych na kandydata M. K. w ramach Obwodowych Komisji Wyborczych nr 1, 2 i 3, a także o nakazanie ponownego ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów ewentualnie o nakazanie przeprowadzenia ponownych wyborów Wójta Gminy N..

W uzasadnieniu protestu wyborczego pełnomocnik wnioskodawczyni wskazał, że niniejszy protest został wniesiony z powodu nieprawidłowości stwierdzonych w toku wyborów Wójta Gminy N. w trakcie ponownego głosowania przeprowadzonego w dniu 4 listopada 2018 r. w trzech obwodach do głosowania. Zarzuty protestu dotyczyły przebiegu głosowania i liczenia głosów przez Obwodowe Komisje Wyborcze z siedzibami w N. (Urząd Gminy N. oraz Szkoła Podstawowa N.) oraz w J. (Szkoła Podstawowa J.).

Komisarz Wyborczy J. L. wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Uczestnicy postępowania – P. O. ds. przeprowadzenia głosowania i ds. ustalenia wyników wyborów w osobach: R. S., M. Z., A. S., P. R., A. R., K. M. stwierdzili, iż nie zgadzają się z zarzutami postawionymi w przedmiotowym proteście wyborczym.

Pełnomocnik uczestnika postępowania M. K. wniósł o nieuwzględnienie protestu wyborczego z uwagi na to, że zarzuty w nim podniesione nie zostały przez wnioskodawczynię udowodnione. Powołując się na art. 75 par. 6 i 7 Kodeksu wyborczego podniósł, że mężowie zaufania we wszystkich sześciu obwodowych komisjach wyborczych nie wnieśli zarzutów.

Pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o przeprowadzenie dowodu z pkt 7 protestu wyborczego, a mianowicie o zobowiązanie odpowiedniego depozytariusza wyborczego do udostępniania wszystkich kart.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W wyniku ponownego głosowania w dniu 4 listopada 2018 r. w wyborach na Wójta Gminy N. w obwodzie nr 1 w Urzędzie Gminy N. kandydat na ww. stanowisko M. K. - uzyskał 231 głosów, a kandydatka A. Ż. - uzyskała 459 głosów. Liczba nieważnych głosów wynosiła 15, w tym z powodu postawienia znaku x obok nazwiska obu kandydatów wynosiła 1, a z powodu niepostawienia znaku x obok nazwiska żadnego z kandydatów 14. P. Obwodowej Komisji Wyborczej nr 1 do spraw głosowania był K. M.. W trakcie pracy tej Komisji nie zdarzały się przypadki aby były wydawane karty do głosowania wyborcom nie posiadającym dowodu tożsamości. P. do spraw ustalania wyników głosowania była R. S.. Po zakończeniu głosowaniu karty z urny zostały wysypane na stół i następnie były dzielone na trzy części: głosy oddane na M. K., głosy oddane na A. Ż. oraz głosy wątpliwe. Głosy oddane na A. Ż. i M. K. były następnie weryfikowane przez wszystkich członków Komisji, tak żeby każdy mógł się zapoznać i ewentualnie wyłonić spośród tych głosów głosy wątpliwe. Następnie członkowie Komisji głosowali w sprawie każdego z głosów wątpliwych. Takie karty były oglądane przez wszystkich członków komisji i następnie głosowano, przez podniesienie ręki czy taką kartę należy uznać za głos ważny. Kiedy komisja stwierdziła, że jest 15 głosów nieważnych wówczas liczono głosy ważne oddane na poszczególnych kandydatów na Wójta Gminy. Głosy były kwalifikowane zgodnie z wytycznymi. W trakcie prac Komisji byli obecni przez cały czas mężowie zaufania w osobach M. R. z komitetu KWW Jedność i Samorządność, K. K. (1) z Komitetu KWW M. K. i P. Ś. z (...). W trakcie pracy Komisji nie zgłosili żadnych uwag i zastrzeżeń, nie zgłosili również żadnych uwag dotyczących pracy Komisji do protokołu. Po sporządzeniu i podpisaniu protokołu został przekazany do obsługi informatycznej.

W obwodowej komisji nr 2 w Szkole Podstawowej w N. kandydat M. K. uzyskał 350 głosów, a kandydatka A. Ż. uzyskała 404 głosy. Liczba nieważnych głosów wynosiła 6, w tym z powodu postawienia znaku x obok nazwiska obu kandydatów wynosiła 3, a z powodu niepostawienia znaku x obok nazwiska żadnego z kandydatów wynosiła 3. P. do spraw przeprowadzania głosowania była M. Z.. W trakcie pracy Komisji nie zdarzały się przypadki aby wydawano wyborcom karty do głosowania bez uprzedniego okazania przez nich dowodu tożsamości, nie zdarzyła się też sytuacja aby jednej osobie wydano więcej niż jedną kartę do głosowania. Przebieg wyborów obserwowało dwóch mężów zaufania, którzy ewentualnie wymieniali się w trakcie pracy Komisji. W tej Komisji miała miejsce sytuacja, że w rubryce w której miał się podpisać wyborca J. K., inny wyborca pokwitował swoim podpisem odebranie czystej karty do głosowania. P. do spraw głosowania skontaktowała się telefonicznie z Urzędnikiem Wyborczym i ten poinstruował ją, że w tej rubryce ma ona postawić parafkę i J. K. ma podpisać się w tej samej rubryce. K. J. okazał dowód, otrzymał kartę do głosowania i podpisał się w tej samej rubryce. Powyższa czynność została opisana w końcowym protokole. Po wyjęciu z urny kart do głosowania ich liczba odpowiadała złożonym przez wyborców podpisom. P. w tej Komisji do spraw ustalania wyników głosowania była A. S.. Po otwarciu urny karty do głosowania zostały wysypane i wstępnie podzielone na głosy oddane na A. Ż., M. K. i na głosy które Komisja uznała za nieważne. Było 6 takich głosów: 3 głosy nie zawierały żadnego znaku, 3 z nich były oddane na dwie osoby. Następnie głosy zostały podzielone na dwie grupy i każdą grupę głosów liczyło co najmniej dwóch członków Komisji. Członkowie pracowali przy jednym stole i nie było sytuacji że członkowie liczyli głosy indywidualnie. Nikt w czasie pracy nie odchodził. W czasie liczenia głosów byli obecni mężowie

zaufania. Przebieg prac był zgodny z wytycznymi O.. W czasie pracy tej Komisji członkowie nie mieli wątpliwości jak zakwalifikować głosy tj. uznać za ważne czy nieważne.

W obwodowej komisji nr 3 w Szkole Podstawowej w J. kandydat M. K. uzyskał 524 głosy, a kandydatka A. Ż. uzyskała 228 głosy. Liczba nieważnych głosów wynosiła 7, w tym z powodu postawienia znaku x obok nazwiska obu kandydatów wynosiła 1, a z powodu niepostawienia znaku x obok nazwiska żadnego z kandydatów wynosiła 6. P. do spraw głosowania w tej Komisji był A. R.. W trakcie pracy tej komisji K. B., która pełniła funkcje męża zaufania zgłosiła zastrzeżenia, że karty do głosowania były wydawane bez sprawdzania dokumentów tożsamości, lecz z uwag tych się wycofała i nie zostały one zamieszczone w protokole. P. do spraw ustalania wyników wyborów był P. R.. Po sporządzeniu protokołu przekazania głosy z urny zostały wysypane na stół, a następnie głosy były segregowane odpowiednio na kandydatów M. K. i A. Ż., oraz na głosy nieważne. Każdy z członków Komisji oglądał głosy, a członkowie mogli weryfikować te głosy pod względem jakościowym i ilościowym. W trakcie liczenia głosów byli obecni mężowie zaufania i nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń do pracy komisji w trakcie liczenia głosów.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie : protokołów wyników głosowania /k-15-20, 48-59/, zeznań świadków : B. P. (1), K. B., M. R., W. J., A. O. / k-83-84 nagrania od 01:06:04- 01:52:53 – transkrypcja protokołu k-100-130/, B. C., J. D., J. K., S. P. / k-135-136 /, wyjaśnień zainteresowanych

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Protest podlegał oddaleniu.

W świetle art. 82 § 2-5 Kodeksu wyborczego, prawo wniesienia protestu przysługuje wyborcom, których nazwiska są umieszczone w spisie wyborców oraz przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Sam protest wyborczy zdefiniowany zaś został w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego, jako protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby. Takie określenie protestu wyborczego koresponduje z brzmieniem art. 101 ust. 2 Konstytucji RP, a jego konsekwencją jest zawarty w punktach 1 i 2 art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego katalog zarzutów, na jakich można oprzeć protest. Są nimi:

1. dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale

XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów oraz

2. naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia

wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów. Konkludując: przedmiotem protestu wyborczego jest ważność wyborów lub wyboru określonej osoby, a podstawę zakwestionowania tej ważności stanowią określone czyny przestępcze rzutujące na przebieg głosowania i ustalenie jego wyników lub wyników wyborów oraz określone delikty wyborcze mające wpływ na wynik wyborów.

Wskazać trzeba, że przeprowadzenie wyborów zgodnie z procedurą wyborczą oznacza, że ustalony (ogłoszony) wynik głosowania jest zgodny z oddanymi głosami. Dopuszczalność podważania tej zasady nie może być więc gołosłowna, lecz każdorazowo warunkuje ją przedstawienie lub wskazanie dowodów, jednak nie jakichkolwiek, ale takich, które uzasadniają zarzut protestu mieszczący się w granicach bezprawności określonej w Kodeksie wyborczym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2007 r. sygn. akt III SW 63/07). Jednocześnie podkreślić trzeba, iż wnoszący protest nie musi udowodnić, że zostały bezpośrednio naruszone jakiejkolwiek jego prawa. Sprawy z protestów wyborczych są sprawami par excellence publicznymi. Poszukiwanie po stronie wnoszącego protest interesu prawnego powinno uwzględniać podstawowe założenie, że przeprowadzenie uczciwych wyborów leży w interesie każdego wyborcy uprawnionego do głosowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2009 r.).

Treść art. 392 § 2 Kodeksu wyborczego, w kontekście mającego odpowiednie zastosowanie art. 321 § 1 k.p.c. nakazuje sądowi rozpoznanie zgłoszonego protestu w granicach podniesionych zarzutów. Nie można z urzędu badać niczego ponad zarzut zawarty w proteście ani też uznać za skuteczne podniesione, ale niewskazane w proteście zarzuty.

Podkreślić też należy, że wnoszący protest powinien pamiętać, że nie wystarczy wystąpić z żądaniem i przedstawieniem zarzutów, nawet jeśli są one sformułowane prawidłowo i znajdują kodeksową podstawę. Konieczne jest jeszcze udowodnienie swoich racji i to bezpośrednio przez zainteresowanego, to na nim bowiem- zgodnie z zasadą określoną w art. 6 k.c. spoczywa ciężar dowodu. Obowiązkiem sądu jest natomiast wykazanie, czy okoliczności stanowiące podstawę protestu miały wpływ na wynik wyborów.

W przedmiotowej sprawie wnosząca protest wyborczy A. Ż. wniosła z powodu nieprawidłowości stwierdzonych w toku wyborów Wójta Gminy N. w trakcie ponownego głosowania przeprowadzonego w dniu 4 listopada.

Zarzuciła naruszenie art. 486 § 2 Kodeksu wyborczego poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu za głosy ważne i prawidłowo oddane głosy znajdujące się na kartach do głosowania, w których znak x postawiony został z prawej strony obok nazwiska jednego z kandydatów, podczas gdy dyspozycja przepisu art. 486 § 1 Kodeksu wyborczego wymaga, aby znak x został postawiony w kratce znajdującej się z lewej strony obok nazwiska kandydata, a nadto w sytuacji w której w przypadku postawienia znaku x z prawej strony obok nazwiska drugiego kandydata głosy kwalifikowano jako nieważne i nieprawidłowo oddane, co skutkowało niewłaściwym ustaleniem wyników głosowania.

Powyższy zarzut nie znalazł potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Analiza zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, pozwala stwierdzić, iż zarówno P. Obwodowej komisji Wyborczej nr 1, 2 i 3 jak również członkowie tych Komisji mieli wiedzę na temat jak należy zakwalifikować głosy gdy znak x został postawiony z prawej strony. R. P. do spraw ustalania wyników głosowania Obwodowej Komisji nr 1 zeznała, że proces liczenia głosów zapoczątkowało wyrzucenie kart do głosowania na stół, a następnie głosy były segregowane na głosy oddane na A. Ż., na M. K. oraz na głosy wątpliwe. Głosy oddane na M. K. i na A. Ż. przechodziły przez ręce wszystkich członków Komisji tak żeby każdy mógł się zapoznać i ewentualnie jeszcze wyłonić głosy wątpliwe. Głos wątpliwy oddany został pod głosowanie. Każdy z członków komisji zapoznał się z głosem wątpliwym i następnie głosowano czy dany głos zakwalifikować jako ważny. Głosowanie odbywało się przez podniesienie ręki i rozstrzygnięcia były jednogłosne Raz tylko był wynik 6:2. Kiedy stwierdzono, że jest 15 głosów nieważnych, przystąpiono do liczenia głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów. Dodatkowo zeznała, iż w trakcie prac Komisji byli obecni mężowie zaufania w osobach M. R. z komitetu A. Ż., K. K. (1) z komitetu M. K. i P. Ś. z komitetu (...). Żaden z nich nie zgłaszał nieprawidłowości lub zastrzeżeń do pracy komisji (k. 103v-106). Powyższe zeznania R. S. co do sposobu segregacji, liczenia głosów jak również podejmowania decyzji co do uznania głosów za nieważne potwierdziła świadek M. R. która pełniła funkcje męża zaufania w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 1. Co prawda zeznała, iż w jednym przypadku karty na której głos był oddany na pana K. w kratce przy nazwisku pani A. Ż. również było coś zaznaczone „jakby się długopis wypisywał” i ta karta została uznana za ważny głos oddany na pana K., a w przypadku odwrotnym zaś głos został uznany za nieważny. Jednakże z dalszych zeznań tego świadka wynika, iż członkowie Komisji głosowali i większością głosów głosy te były uznane za nieważne. Dodatkowo świadek ten podkreśliła, że wyklucza sytuację aby członkowie komisji za ważny głos uznali taki gdzie znak x był po prawej stronie nazwiska (k. 105).

Tym samym z zeznań przesłuchanych R. S., M. R. którzy pełnili funkcje w Obwodowej Komisji Nr 1 odpowiednio P. do spraw ustalania wyników głosowania oraz męża zaufania nie wynika aby członkowie Komisji w sposób nieprawidłowy zakwalifikowali karty do głosowania jako głosy nieważne.

Wątpliwości co do zakwalifikowania głosów jako nieważne nie było również w Obwodowej komisji nr 2 i 3. W przypadku Obwodowej Komisji nr 2 głosów nieważnych było 6. Z zeznań A. P. do spraw ustalania wyników głosowania wynika iż 3 głosy nie zawierały żadnego znaku, a trzy głosy były oddane na dwóch kandydatów. Zeznania te korelowały w tym zakresie z zeznaniami świadka B. P. (1), która była członkiem O. nr 2 oraz W. J., który pełnił funkcje męża zaufania w tej Komisji.

Jednocześnie oceniono również karty do głosowania jako głosy nieważne w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 3. Z zeznań P. R. – który pełnił funkcję P. do spraw ustalania wyników głosowania wynika, że komisja po wstępnej segregacji głosów na ważne oddane na poszczególnych kandydatów i na głosy nieważne, wyłoniła 7 głosów nieważnych. W głosach nieważnych był natomiast jeden głos, który był oddany na dwóch kandydatów, a 6 głosów było uznanych za nieważne z powodu niepostawienia znaku x obok nazwiska żadnego kandydata. Świadek ten wykluczył sytuację żeby za ważny głos został uznany głos gdzie znak x nie był postawiony w kratce. Przy tym w pracy Komisji w czasie ustalania wyników głosowania byli obecni mężowie zaufania którzy nie zgłaszali zastrzeżeń do pracy tej O. nr 3 (k. 110v).

Tym samym z przedstawionych wyżej dowodów osobowych wynika, że w żadnej z O. nie było wątpliwości co do interpretacji art. 486 § 2 kw i w konsekwencji ustalenia ilości nieważnych głosów. Każdy z członków komisji w poszczególnych O. weryfikował te głosy, a przy pracach Komisji w trakcie dokonywania tych czynności obecni byli mężowie zaufania, którzy nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń i uwag do pracy komisji.

Sąd nie dopatrył się również naruszenia art. 52 § 2 kodeksu wyborczego poprzez wydawanie wyborcom kart do głosowania pomimo, że nie okazali oni komisji wyborczej dokumentów umożliwiających stwierdzenie ich tożsamości. Jakkolwiek z treści uzasadnienia protestu wyborczego wynika, że wnioskodawczyni wskazywała na takie działania w O. nr 1 w Urzędzie Gminy N. to z zeznań K. M. wynika, że w trakcie pracy tej Komisji nie było przypadków wydawania dwóch kart do głosowania, jak również nie miały miejsca sytuacje, że wyborca oddał głos bez okazania dowodu tożsamości (k. 103-103v). Nadto z jego wyjaśnień wynika, iż w trakcie pracy tej komisji w godz. od 7-21 byli obecni mężowie zaufania i nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń do pracy w tej komisji.

Z zeznań uczestników którzy pełnili określone funkcje w O. nr 2 w Szkole Podstawowej w N., nie wynika również aby miały miejsce sytuacje wydawania wyborcom kart do głosowania bez okazania dowodu tożsamości, czy też wydawania kilku kart do głosowania. Z wyjaśnień M. Z., która pełniła funkcję P. do spraw przeprowadzenia głosowania w O. nr 2 w Szkole Podstawowej w N. wynika, że nie miały miejsca sytuacje aby wyborca otrzymał kartę do głosowania bez okazania dowodu tożsamości, jak również nie było takich sytuacji, że jednej osobie zostały wydane więcej niż jedna karta do głosowania. Powyższe potwierdziła świadek A. O., która w czasie głosowania tj. od godz. 10 do godz. 21, pełniła funkcje męża zaufania. Dodatkowo zeznała, ona, że w sytuacji kiedy wyborca nie posiadał dowodu tożsamości, to Komisja kazała przyjść powtórnie z dowodem tożsamości (k. 128). Wnioskodawczyni w proteście wskazuje na sytuację, że Komisja (KW nr 2) wydała dwie karty do głosowania J. K., czego świadkiem miała być A. O. – mąż zaufania, skutkiem czego wyborca ten oddał głos w imieniu własnym oraz w imieniu brata.

Okoliczności tej nie potwierdzili przesłuchani w sprawie M. P. do spraw przeprowadzenia głosowania w O. nr 2, A. P. do spraw ustalania wyników głosowania O. nr 2 jak również świadek A. O. – mąż zaufania - obecna w trakcie głosowania przez wyborcę J. K..

M. Z. podała, że kiedy pan J. K. chciał zagłosować, okazało się że na liście obok jego danych osobowych widnieje już czyjś podpis. Wówczas zadzwoniła ona do Urzędnika Wyborczego który polecił jej postawić parafkę tam gdzie widnieje podpis oraz przedłożyć kartę do podpisania panu J. K.. Wyborca ten po okazaniu dowodu osobistego podpisał się w tej samej rubryce, otrzymał kartę do głosowania. Powyższe zostało przez nią opisane w protokole przekazania. Świadek ten podkreśliła, że kart z urny wyjęto tyle ile było podpisów, więc wszystko się zgadzało (k. 107). Okoliczność, iż powyższe zostało opisane w protokole potwierdziła A. P. do spraw ustalania wyników głosowania w O. nr 2. Zeznała, że konsultowała tę sytuację z Urzędnikiem Wyborczym w kwestii jak należy opisać tę sytuację i zastosowała się wspólnie z M. Z. do tych wskazówek (k. 108). Zeznania tożsamej treści złożyła również świadek A. O.. Potwierdziła ona, okoliczność iż przy nazwisku J. K. widniał już podpis innego wyborcy, jak również kontaktowania się telefonicznego przez P. z Urzędnikiem Wyborczym. Dodatkowo zeznała, że komisja wspólnie obradowała jak rozwiązać problem tego, że w rubryce przy nazwisku J. K. podpis złożył inny wyborca. Jednocześnie natomiast podkreśliła, że nie możliwa była taka sytuacja aby którykolwiek wyborca dwukrotnie oddał głos (k. 127-129). Tym samym z materiału dowodowego w postaci zeznań ww. świadków nie sposób wyprowadzić wniosek, że komisja wyborcza umożliwiła dwukrotne głosowanie wyborcy J. K..

Wnioskodawczyni upatrywała również naruszenia art. 52 § 2 Kodeksu wyborczego w pracy O. nr 3 w Szkole Podstawowej w J.. P. tego zarzutu miały być zeznania świadka K. B., która była mężem zaufania w tej Komisji i była obecna w trakcie pracy tej komisji w godz. od 9 .00 do 21.00. Świadek ten istotnie zeznała, iż Komisja nie żądała przy wydawaniu kart wyborczych dowodów tożsamości. Wg. tego świadka miało to miejsce w stosunku do 20 lub 30 osób. Zgłosiła ona powyższe naruszenie do P. tej komisji (A. R.) i poprosiła go o wpisanie tego do protokołu. Dalej zeznała, iż następnie to odwołała bo się przestraszyła. Zeznania tego świadka są sprzeczne z zeznaniami świadka A. R., który jednoznacznie stwierdził, że jeżeli wyborca nie posiadał dowodu tożsamości to odsyłali go do domu(k. 109). Przy tym nie można nie dostrzegać, że świadek K. B. ostatecznie odwołała swoje uwagi, po wyjściu z lokalu wyborczego nie dzwoniła do Biura Wyborczego i stwierdziła, że znała swoje obowiązki i uprawnienia jako mąż zaufania i uważa że prawidłowo wykonała swoją pracę (k. 121).

Sąd nie dopatrzył się również naruszenia art. 71 § 1a w zw. z art. 69 § 3a i art. 185 § 2 pkt. 1 k.w. poprzez wykonywanie czynności liczenia głosów przez poszczególnych członków komisji z osobna. Z treści uzasadnienia protestu wyborczego wynika, że do naruszenia wskazanej regulacji prawnej miałyby dojść w O. nr 2 w Szkole Podstawowej w N.. Zaznaczyć przy tym należy, że z twierdzeń A. P. do spraw ustalania wyników głosowania w O. nr 2, głosy po wysypaniu z urny były dzielone na głosy oddane na A. Ż., na M. K. oraz głosy które Komisja uważała za nieważne. Każdą partię przeliczyło co najmniej dwóch lub trzech członków Komisji. Świadek ten jednoznacznie wskazała, że nie było sytuacji, że ktoś liczył głosy indywidualnie. Podkreśliła, że wszyscy pracowali przy jednym stole, nikt z członków komisji nie odchodził podczas pracy. Z jej zeznań wynika również, iż mężowie zaufania byli obecni podczas pracy Komisji i żadnych uwag nie zgłaszali. Jednoznacznie wskazała, że praca Komisji była zgodna z wytycznymi Okręgowej Komisji Wyborczej (k. 108-108v). Wątpliwości co do poprawności liczenia głosów miała natomiast świadek B. P. (1). Świadek ten kilka dni po zakończonym głosowaniu powzięła wątpliwości co przebiegu liczenia głosów tzn. w jej ocenie nikt nie sprawdził czy ona dobrze rozdziela głosy na poszczególnych kandydatów. Jednocześnie jednak wskazała, że po odłożeniu przez nią przeliczonych głosów inne osoby rozdzielały te głosy i liczyły ponownie (k. 113v-118). Obecny w trakcie liczenia głosów mąż zaufania W. J. jednakże zeznał, że głosy po wyrzuceniu z urny były segregowane, a następnie głosy były liczone.. Z zeznań tego świadka wynika, iż sam proces liczenia głosów był szybki. Posegregowane głosy jedna osoba liczyła, odkładała, a następnie druga osoba je odkładała. Jednocześnie jednak zeznał, że w toku liczenia żaden z członków komisji nie zgłaszał wątpliwości co do przeliczenia głosów i nie było żadnych zastrzeżeń co do sposobu kwalifikowania głosów na poszczególnych kandydatów. Ostatecznie świadek ten zaznał, że ma wątpliwości czy na pewno głosy były dobrze posegregowane. (k. 124-126v.).

Odnosząc się zatem do postawionego w proteście zarzutu naruszenia art., 71 § 1a w zw. z art. 69 § 3a i art. 185 § 2 pkt. 1 w świetle przedstawionych dowodów to wskazać należy, że świadkowie w osobach B. P. (1) i W. J. nabrali wątpliwości czy na pewno głosy były dobrze posegregowane. Wątpliwości te jednakże nie miały żadnych podstaw, a jedynie świadkowie ci sugerowali, że praca komisji była szybka i można było coś przeoczyć. Na tej podstawie jednakże trudno wyprowadzić wniosek, że doszło do naruszenia przepisów kodeksu wyborczego. Świadek B. P. (2) podpisała protokół wyników głosowania k. (18). Zarówno ona jak i świadek W. J. w trakcie pracy Komisji nie mieli wątpliwości ani zarzutów do jej pracy, jak również podkreślali, że członkowie Komisji nie mieli zastrzeżeń co do sposobów kwalifikowania głosów na kandydatów.

Tym samym w ocenie Sądu Okręgowego wnoszący protest nie przedstawił dowodów, że Obwodowe Komisje nr 1, 2 i 3 nie dopełniły swoich obowiązków w trakcie W. Wójta Gminy N. w ponownym głosowaniu które miało miejsce 4 listopada 2018 r.

Wbrew przekonaniu wnioskodawczyni z uwagi na sformułowane w proteście zarzuty i wyniki postępowania dowodowego, w ocenie Sądu brak było podstaw do stwierdzenia nieważności przeprowadzonych w dniu 4 listopada 2018 r. ponownych wyborów Wójta Gminy N. oraz do unieważnienia wyboru Wójta Gminy N. – M. K. i stwierdzenia wygaśnięcia jego mandatu.

W świetle zebranych dowodów, brak było podstaw do ponownego przeliczenia głosów oddanych na poszczególnych kandydatów. Rolą sądu w procesie wyborczym nie jest zastępowanie w obowiązkach odpowiednich organów

wyborczych, w każdej sytuacji, gdy zażąda tego wyborca. Czynność ta może być podjęta przez sąd jedynie w okolicznościach szczególnych, wówczas, gdy dojdzie do przekonania, że działania organów wyborczych przy przeprowadzeniu głosowania lub ustalenia wyników głosowania były nieprawidłowe. Ciężar dowodu wystąpienia takich okoliczności leżał po stronie wnioskodawczynie, która obowiązkowi temu nie sprostała. Należy podkreślić, iż będąc wysłuchana w dniu 18 grudnia 2018r. nie wskazała wiarygodnych dowodów mogących mieć wpływ na ważność wyborów w dniu 4 listopada 2018r., podała, że o nieprawidłowościach wie od osób, których danych nie chciała podać.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 394 § 2 Kodeksu wyborczego orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z § 8 pkt. 1 ust. 3 Rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265).

Sąd na podstawie art. 113 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U.2018.300 t.j.) w zw. z art. 98 k.p.c. zasądził od A. Ż. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łomży kwotę 393,18 złotych tytułem zwrotu wydatków.

J. R. A. W. W.